

นิพนธ์ต้นฉบับ

**การศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมของผู้เลี้ยงดูเด็กปฐมวัย 0-5 ปี
ระหว่างกลุ่มเด็กที่มีพัฒนาการสมวัยและกลุ่มเด็กที่มีพัฒนาการสงสัยล่าช้า ในเขตจังหวัดขอนแก่น****รุ่งทอง วัชรกุลเกียรติ, พย.บ., วรินทร์น์ ชันธะอาด, พย.บ.**

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น

Received: October 26, 2019 Revised: October 31, 2019 Accepted: December 2, 2019**บทคัดย่อ**

ที่มาของปัญหา: การศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมของผู้เลี้ยงดูเด็กปฐมวัย 4 ช่วงวัย ระหว่างกลุ่มเด็กที่มีพัฒนาการสมวัยและกลุ่มเด็กที่มีพัฒนาการสงสัยล่าช้า ในเขตจังหวัดขอนแก่น

วัตถุประสงค์: เพื่อศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้เลี้ยงดูเด็กปฐมวัย 0-5 ปี และศึกษาความแตกต่างของพฤติกรรมผู้เลี้ยงดูระหว่างกลุ่มเด็กที่มีพัฒนาการสมวัยและกลุ่มเด็กที่มีพัฒนาการสงสัยล่าช้า ใน 4 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านส่งเสริมพัฒนาการ 2. ด้านอาหารและโภชนาการ 3. ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย และ 4. ด้านอารมณ์และจิตใจ

วัสดุและวิธีการ: การวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) หาค่ากลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรเครจซี่และมอร์แกนทำการสุ่มตัวอย่างแบบ Stratified stage sampling และแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มเด็กปฐมวัย 4 ช่วงวัย ที่มีพัฒนาการสมวัย จำนวน 202 คน และกลุ่มที่มีพัฒนาการสงสัยล่าช้าจำนวน 203 คน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานส่วนการวิเคราะห์ความแตกต่างของพฤติกรรมผู้เลี้ยงดูของทั้งสองกลุ่มใช้วิธีทดสอบหาค่าความแตกต่างของทั้งสองกลุ่มที่เป็นอิสระต่อกันโดยใช้ Independent sample t-test

ผลการศึกษา: ข้อมูลทั่วไปของผู้เลี้ยงดูเด็กปฐมวัย 4 ช่วงวัย ที่มีพัฒนาการสมวัยส่วนใหญ่เป็นแม่และพ่อ จำนวน 90 คน (ร้อยละ 44.6) รองลงมาเป็นแม่ จำนวน 60 คน (ร้อยละ 29.7) การศึกษาระดับมัธยมศึกษา มากที่สุด

จำนวน 88 คน (ร้อยละ 43.6) รองลงมาระดับปริญญาตรี จำนวน 51 คน (ร้อยละ 25.3) ประกอบอาชีพรับจ้าง/บริษัทมากที่สุด จำนวน 65 คน (ร้อยละ 32.2) ส่วนผู้เลี้ยงดูกลุ่มเด็กที่มีพัฒนาการสงสัยล่าช้าส่วนใหญ่เป็นแม่และพ่อเป็นผู้เลี้ยงดู จำนวน 78 คน (ร้อยละ 38.4) รองลงมา เป็นญาติพี่น้อง จำนวน 53 คน (ร้อยละ 26.1) มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา จำนวน 98 คน (ร้อยละ 48.3) รองลงมา ระดับอนุปริญญา จำนวน 50 คน (ร้อยละ 24.6) ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มแม่บ้านที่ไม่ได้ประกอบอาชีพ จำนวน 82 คน (ร้อยละ 40.4)

ผลการศึกษาเปรียบเทียบพบว่าพฤติกรรมผู้เลี้ยงดูระหว่างกลุ่มเด็กที่มีพัฒนาการสมวัยและกลุ่มเด็กที่มีพัฒนาการสงสัยล่าช้ามีจำนวน 3 ด้านที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ด้านส่งเสริมพัฒนาการ ด้านอารมณ์และจิตใจ ($p < 0.001$) และด้านอาหารและโภชนาการ ($p = 0.02$) และเมื่อทำการวิเคราะห์ความแตกต่างในภาพรวมของพฤติกรรมผู้เลี้ยงดูเด็กทั้ง 4 ด้านรวมกัน ระหว่างกลุ่มเด็กที่มีพัฒนาการสมวัยและกลุ่มเด็กที่มีพัฒนาการสงสัยล่าช้าพบว่ามีค่าความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$)

สรุป: พฤติกรรมผู้เลี้ยงดูเด็กทั้ง 4 ด้านรวมกัน ระหว่างกลุ่มเด็กที่มีพัฒนาการสมวัยและกลุ่มเด็กที่มีพัฒนาการสงสัยล่าช้าพบว่ามีค่าความแตกต่างกัน

คำสำคัญ: พฤติกรรมของผู้เลี้ยงดูเด็กปฐมวัย; เด็กปฐมวัย; ผู้เลี้ยงดูเด็กปฐมวัย; พัฒนาการสมวัย; พัฒนาการสงสัยล่าช้า

Original article

A comparative study of preschool children between 0–5 years old children with developmental groups and groups of children with suspected developmental delays in KhonKaen province**Rungtong Vacharanukulkieti, B.N.S., Warintarat Khantasa-ard, B.N.S.**

Khon Kaen Provincial Health Office

Abstract

Background: A comparative study of preschool children between 0-5 years old with developmental groups and groups of children with suspected developmental delays in KhonKaen province.

Objectives: The study aims to study the differences in behavior among caregivers of children with developmental groups and groups of children with suspected developmental delays.

Materials and methods: This study is a descriptive research. The size of the sample, using the Krejcie and Morgan formula, performing stratified stage sampling with the samples divided into 2 groups; early childhood development, age 0-5 years, with 202 people and groups with suspected developmental delays of 203 people. The data was analyzed using descriptive statistics, frequency, percentage, mean and standard deviation. The analysis was of the different parenting behaviors of the two groups. The differences between the two groups that are independent from each other was done by independent sample t-testing.

Results: The study results of parenting young children with the developmental ages of 0-5 years old. Minor was mother of 90,60 (44.6, 29.7 percentage). Secondary and Bachelor levels of 88 and 51 (43.6, 25.3 percentage). Workers most with

65 (32.2 percentage). Caregivers of children with suspected developmental delays, mainly a mother and father. Followed by a relative of 78, 53 (38.4, 26.1 percentage). Those with secondary education and a minor secondary diploma 98, 50 (48.3, 24.6 percentage), those who are housewives 82 (40.4 percentage).

It was found that the behavior of both groups of caregivers in 3 groups were significantly different, including developmental aspects, emotional and psychological aspects ($p < 0.001$) and food and nutrition ($p = 0.02$). When analyzing the differences in the overall picture of childcare behaviors, in all 4 areas combined, between groups of children with developmental tendencies and groups of children with suspected developmental delays, they were found to be different. Statistical significance ($p < 0.001$)

Conclusion: The behaviors of caregivers of children in all 4 areas combined between groups of children with developmental tendencies and groups of children with suspected developmental delays were found to be different.

Keywords: preschool children; developmental groups; groups of children with suspected developmental delays

บทนำ

การศึกษาวัยนี้เป็นการศึกษาเฉพาะเด็กปฐมวัย 0-5 ปี 4 ช่วงวัย ได้แก่ 18, 30, 42 และ 60 เดือน ซึ่งเป็นกลุ่มที่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้บ้าง และศูนย์เด็กเล็กหรือโรงเรียนอนุบาลสามารถรับเข้าเรียนหรืออนุบาลได้ ในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น

จากการศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมของผู้เลี้ยงดูเด็กปฐมวัย 0-5 ปี 4 ช่วงวัย ในครั้งนี้ เป็นการศึกษาเฉพาะในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น ศึกษาในกลุ่มเด็กที่ศูนย์เด็กเล็กหรือโรงเรียนอนุบาลสามารถรับเข้าเรียนได้ สามารถสื่อสารช่วยเหลือตัวเองได้พอสมควร และสามารถประเมินพัฒนาการของเด็กตามกลุ่มวัยได้โดย การศึกษานี้เน้น 4 ช่วงวัย ได้แก่ 18, 30, 42 และ 60 เดือน¹ ซึ่งไม่ครอบคลุมในกลุ่มวัย 9 เดือน โดยเปรียบเทียบพฤติกรรมของผู้เลี้ยงดูเด็กปฐมวัย 0-5 ปี 4 ช่วงวัย ทั้ง 4 ด้าน 1) ด้านการส่งเสริมพัฒนาการ 2) ด้านอาหารและโภชนาการ 3) ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย 4) ด้านอารมณ์-จิตใจ จากพฤติกรรมทั้ง 4 ด้านนี้ ส่งผลต่อพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ทั้ง 2 กลุ่ม จึงควรมีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมผู้เลี้ยงดู แก่กลุ่มผู้เลี้ยงดูเด็กอย่างจริงจัง ควรมีการจัดหลักสูตรหรือมีการจัดกิจกรรมเพื่อให้เกิดเวทีการเรียนรู้ หรือได้มาพบปะแลกเปลี่ยนระหว่างกลุ่มผู้เลี้ยงดูเพื่อให้เกิดกระบวนการถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์การแก้ปัญหาต่างๆ แบบตัวต่อตัว แบบกลุ่ม ตามลักษณะของแต่ละกลุ่มผู้เลี้ยงดู ตามแต่ละประเพณี แต่ละวัฒนธรรม²

โดยสรุปแล้วจากข้อมูลพฤติกรรมของผู้เลี้ยงดูเด็กปฐมวัย 0-5 ปี และพัฒนาการเด็กปฐมวัย ทำให้ทราบว่

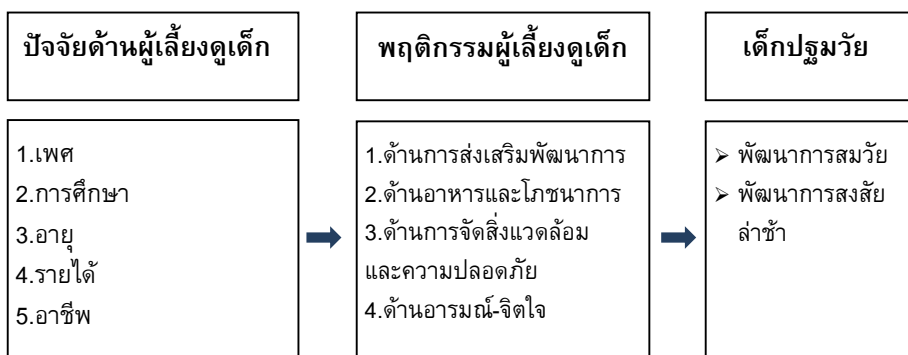
เด็กปฐมวัยในประเทศไทยในกลุ่มเด็กที่มีพัฒนาการสงสัยล่าช้า นั้นมีปัญหาเรื่องการอบรมเลี้ยงดูและมีพัฒนาการล่าช้ามากกว่ากลุ่มเด็กที่มีพัฒนาการสมวัย³ ซึ่งการแก้ไขปัญหาเด็กที่มีพัฒนาการสงสัยล่าช้ากว่าวัยนั้นครอบครัวบิดามารดาและคนในครอบครัวจะต้องมีความรู้และการปฏิบัติเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการเด็กที่เหมาะสม ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะกระทรวงสาธารณสุข องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล ควรมีการณรงค์ในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กสำหรับครอบครัวและผู้เลี้ยงดู โดยเน้นในเรื่องของการอบรมเลี้ยงดูที่เหมาะสม มีการมอบความรักความอบอุ่นให้แก่กันมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการเด็กรวมถึงการให้ผู้สูงอายุและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม⁴ ในกิจกรรมด้วยกันทั้งนี้เพื่อมุ่งหวังให้เด็กไทยมีการเจริญเติบโตที่มีคุณภาพและมีพัฒนาการที่สมวัยเป็นทรัพยากรที่มีคุณภาพของประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้เลี้ยงดูเด็กปฐมวัยในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมของผู้เลี้ยงดูเด็กปฐมวัย 0-5 ปี ระหว่างกลุ่มเด็กที่มีพัฒนาการสมวัย และกลุ่มเด็กที่มีพัฒนาการสงสัยล่าช้า ในเขตจังหวัดขอนแก่น

วัสดุและวิธีการ

กรอบแนวความคิดของโครงการวิจัย

เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีสุ่มตัวอย่างจากการคำนวณ จำนวนเด็กอายุ 0-5 ปี ทั้งหมดในแต่ละอำเภอ ซึ่งเป็นพื้นที่เป้าหมาย ของจังหวัดขอนแก่นมาคำนวณ โดยใช้สูตรเครชีและมอร์แกน⁵ โดยมีระดับความเชื่อมั่นเท่ากับ 95% ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการเท่ากับ 385 คน

เครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามข้อมูลผู้เลี้ยงดูเด็กปฐมวัย 4 ช่วงวัย (18, 30, 42 และ 60 เดือน) ที่ได้ผ่านการตรวจคัดกรองพัฒนาการเด็กที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดย ทบทวนจากเอกสาร งานวิจัย ลักษณะของเครื่องมือเป็นแบบสอบถามผู้เลี้ยงดูเด็ก แบ่งออกเป็น 3 ส่วน

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้เลี้ยงดูเด็ก ชนิดเลือกตอบ ได้แก่ อายุ เพศ อาชีพวุฒิการศึกษา
2. แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของครอบครัว ชนิดเลือกตอบ ได้แก่ จำนวนสมาชิก บุคคลที่เลี้ยงดูเด็ก รายได้ของครอบครัว สถานภาพสมรสของพ่อแม่เด็ก
3. แบบสอบถามพฤติกรรมผู้เลี้ยงดูเด็ก 4 ด้าน คือ 1) ด้านการส่งเสริมพัฒนาการ 2) ด้านอาหารและโภชนาการ 3) ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย 4) ด้านอารมณ์และจิตใจเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (rating scales)

โดยใช้เกณฑ์จัดอันดับ 5 ระดับ ตั้งแต่ระดับที่มีการปฏิบัติน้อยที่สุด ถึงระดับที่มีการปฏิบัติมากที่สุด แบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีใช้กลุ่มตัวอย่างจริง ซึ่งเป็นผู้เลี้ยงดูเด็ก จำนวน 30 คน ทำการทดสอบค่าความเที่ยงตรง (validity) ซึ่งได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงตรง เท่ากับ 0.72 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ประชุมชี้แจงทีมงาน และออกดำเนินการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายที่ได้ทำการสุ่ม โดยวิธี Stratified stage sampling และโดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่กลุ่มเด็กปฐมวัย 0-5 ปี ที่มีพัฒนาการสมวัย จำนวน 202 คน และกลุ่มที่มีพัฒนาการสงสัยล่าช้าจำนวน 203 คน

2. นำแบบสอบถาม ที่ได้รับคืนทั้งหมดไปตรวจสอบความสมบูรณ์และให้รหัสแบบสอบถาม

3. แบบสอบถาม ที่เกี่ยวกับการศึกษาพฤติกรรมของผู้เลี้ยงดูเด็กปฐมวัย 0-5 ปี ระหว่างกลุ่มเด็กที่มีพัฒนาการสมวัยและกลุ่มเด็กที่มีพัฒนาการสงสัยล่าช้า

4. หาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายข้อ และรายด้านของระดับการดำเนินการ การแปลความหมายการวิเคราะห์ โดยใช้เกณฑ์ของ วิเชียร เกตุสิงห์⁶

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูล ที่ใช้แบบสอบถาม ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ STATA for Windows
2. แบบสอบถาม ตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้เลี้ยงดูเด็ก ซึ่งได้แก่ อาชีพ รายได้ วุฒิการศึกษาวิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ และร้อยละ (percentage)
3. แบบสอบถาม ตอนที่ 2 หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของคะแนนความคิดเห็นต่อพฤติกรรมของผู้เลี้ยงดูเด็กปฐมวัย 0-5 ปี ระหว่างกลุ่มเด็กที่มีพัฒนาการสมวัยและกลุ่มเด็กที่มีพัฒนาการสงสัยล่าช้า
4. การวิเคราะห์ข้อมูล จากพฤติกรรมของผู้เลี้ยงดูเด็กปฐมวัย 0-5 ปี ระหว่างกลุ่มเด็กที่มีพัฒนาการสมวัยและกลุ่มเด็กที่มีพัฒนาการสงสัยล่าช้าใน 4 ด้าน คือ 1) ด้านการส่งเสริมพัฒนาการ 2) ด้านอาหารและโภชนาการ 3) ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย 4) ด้านอารมณ์และจิตใจ
5. ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ ในการดำเนินงาน จากการสอบถาม มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์เป็นความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistic) ได้แก่ ค่าจำนวน ร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
2. สถิติเชิงอนุมาน (inferential statistic) ได้แก่ หาค่าเฉลี่ยของผลต่างระหว่างทั้ง 2 กลุ่มที่เป็นอิสระ

ต่อกัน โดยใช้สถิติ Independent sample t-Test, ค่า Mean Different และ 95% CI (confidence interval)

ผลการศึกษา

การศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมของผู้เลี้ยงดูเด็กปฐมวัย 0-5 ปี 4 ช่วงวัย ระหว่างผู้เลี้ยงดูกลุ่มเด็กที่มีพัฒนาการสมวัยและกลุ่มเด็กที่มีพัฒนาการสงสัยล่าช้า ในเขตจังหวัดขอนแก่น เพราะกลุ่มคนเหล่านี้จะเป็นผู้ที่ได้รับผลโดยตรงต่อการเลี้ยงดู ให้ความรู้ ส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการที่สมวัย หรืออาจจะส่งผลต่อพัฒนาการที่ล่าช้าว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 2 กลุ่มได้แก่กลุ่มเด็กปฐมวัย 0-5 ปี ที่มีพัฒนาการสมวัย จำนวน 202 คน และกลุ่มที่มีพัฒนาการสงสัยล่าช้าจำนวน 203 คน ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้เลี้ยงดูเด็กปฐมวัยระหว่างผู้เลี้ยงดูกลุ่มเด็กที่มีพัฒนาการสมวัยในพื้นที่จังหวัดขอนแก่นได้ดังนี้ ผู้เลี้ยงดูส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 163 คน (ร้อยละ 80.7) เป็นเพศชาย 39 คน (ร้อยละ 19.3) กลุ่มอายุน้อยกว่า 30 ปีมีจำนวนมากที่สุด จำนวน 87 คน (ร้อยละ 43.1) รองลงมาคือกลุ่มอายุ 31-40 ปี จำนวน 69 คน (ร้อยละ 34.2) ประกอบอาชีพรับจ้างทำงานบริษัท/ห้างร้าน มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 65 คน (ร้อยละ 32.2) รองลงมาคือเป็นกลุ่มแม่บ้าน ที่ไม่ได้ประกอบอาชีพ จำนวน 44 คน (ร้อยละ 21.8) จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 88 คน (ร้อยละ 43.6) รองลงมาคือระดับปริญญาตรี จำนวน 51 คน (ร้อยละ 25.3) ในกลุ่มนี้พบว่าแม่และพ่อช่วยกันเลี้ยงดูบุตรมากที่สุด จำนวน 90 คน (ร้อยละ 44.6) จำนวนสมาชิกในครอบครัว 4 คน มีมากที่สุด จำนวน 103 คน (ร้อยละ 51.0) สถานภาพส่วนใหญ่แม่และพ่ออยู่ด้วยกัน

มากที่สุด จำนวน 154 คน (ร้อยละ 76.2) มีรายได้น้อยกว่า 10,000 บาท มีมากที่สุด จำนวน 53 คน (ร้อยละ 26.2) รองลงมาคือ กลุ่มที่มีรายได้ 15,001-20,000 บาท มีจำนวน 52 คน (ร้อยละ 25.7)

ส่วนกลุ่มผู้เลี้ยงดูของกลุ่มเด็กปฐมวัย 0-5 ปี ที่มีพัฒนาการสงสัยล่าช้าเป็นเพศหญิง จำนวน 184 คน (ร้อยละ 90.6) เป็นเพศชาย 19 คน (ร้อยละ 9.4) กลุ่มอายุ 31-40 ปีมีจำนวนมากที่สุด จำนวน 85 คน (ร้อยละ 41.9) รองลงมาคือกลุ่มอายุ 41-50 ปี จำนวน 44 คน (ร้อยละ 21.7) ส่วนใหญ่ทำหน้าที่แม่บ้านไม่ได้ประกอบอาชีพ จำนวน 82 คน (ร้อยละ 40.4) รองลงมาคือรับจ้างทั่วไป จำนวน 55 คน (ร้อยละ 27.1) จบการศึกษามัธยมศึกษา มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 98 คน (ร้อยละ 48.3) รองลงมาคือระดับอนุปริญญา จำนวน 50 คน (ร้อยละ 24.6) จำนวนสมาชิกในครอบครัว 4 คน มีมากที่สุด จำนวน 90 คน (ร้อยละ 44.3) ส่วนใหญ่จะเป็นแม่และพ่อที่ช่วยกันเลี้ยงดู มากที่สุด จำนวน 78 คน (ร้อยละ 38.4) รองลงมาเป็นญาติพี่น้อง จำนวน 53 คน (ร้อยละ 26.1) กลุ่มนี้พ่อกับแม่อยู่ด้วยกันมากที่สุด จำนวน 105 คน (ร้อยละ 51.7) มีรายได้ไม่น้อยกว่า 10,000 บาท มีมากที่สุด จำนวน 104 คน (ร้อยละ 51.2) รองลงมาคือ กลุ่มที่มีรายได้ 10,001-15,000 บาท มีจำนวน 54 คน (ร้อยละ 26.6)

2. การศึกษาเปรียบเทียบ

การทดสอบหาความแตกต่างของผู้เลี้ยงดูด้านการส่งเสริมพัฒนาการ โดยใช้ Independent sample t-test พบว่าพฤติกรรมด้านการส่งเสริมพัฒนาการของผู้เลี้ยงดูเด็กปฐมวัย 0-5 ปี ระหว่างกลุ่มเด็กที่มีพัฒนาการสมวัย และกลุ่มเด็กที่มีพัฒนาการสงสัยล่าช้า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงการทดสอบความแตกต่างด้านการส่งเสริมพัฒนาการของกลุ่มผู้เลี้ยงดูเด็กปฐมวัย 0-5 ปี

	Obs.	Mean	SD	95% CI	p-value
กลุ่มพัฒนาการสมวัย	202	3.5	0.3	3.48-3.56	< 0.001
กลุ่มพัฒนาการสงสัยล่าช้า	203	3.3	0.3	3.21-3.30	

การทดสอบหาความแตกต่างของผู้เลี้ยงดูด้านอาหารและโภชนาการ โดยใช้ Independent sample t-test พบว่าพฤติกรรมด้านอาหารและโภชนาการของผู้เลี้ยงดู

เด็กปฐมวัย 0-5 ปี ระหว่างกลุ่มเด็กที่มีพัฒนาการสมวัย และกลุ่มเด็กที่มีพัฒนาการสงสัยล่าช้า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.02$) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงการทดสอบความแตกต่างด้านอาหารและโภชนาการ ของกลุ่มผู้เลี้ยงดูเด็กปฐมวัย 0-5 ปี

	Obs.	Mean	SD	95% CI	p-value
กลุ่มพัฒนาการสมวัย	202	3.3	0.2	3.29-3.36	0.02
กลุ่มพัฒนาการสงสัยล่าช้า	203	3.3	0.2	3.24-3.30	

การทดสอบหาความแตกต่างของผู้เลี้ยงดูด้านการจัดสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย โดยใช้ Independent sample t-test พบว่าพฤติกรรมด้านการจัดสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ของผู้เลี้ยงดูเด็กปฐมวัย 0-5 ปี

ระหว่างกลุ่มเด็กที่มีพัฒนาการสมวัยและกลุ่มเด็กที่มีพัฒนาการสงสัยล่าช้า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.44$) ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงการทดสอบความแตกต่างด้านการจัดสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ของกลุ่มผู้เลี้ยงดูเด็กปฐมวัย 0-5 ปี

	Obs.	Mean	SD	95% CI	p-value
กลุ่มพัฒนาการสมวัย	202	3.4	0.3	3.34-3.42	0.44
กลุ่มพัฒนาการสงสัยล่าช้า	203	3.4	0.4	3.31-3.40	

การทดสอบหาความแตกต่างของผู้เลี้ยงดูด้านอารมณ์และจิตใจ โดยใช้ Independent sample t-test พบว่าพฤติกรรมด้านอารมณ์และจิตใจ ของผู้เลี้ยงดูเด็ก

ปฐมวัย 0-5 ปี ระหว่างกลุ่มเด็กที่มีพัฒนาการสมวัยและกลุ่มเด็กที่มีพัฒนาการสงสัยล่าช้ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$) ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงการทดสอบความแตกต่างด้านอารมณ์และจิตใจ ของกลุ่มผู้เลี้ยงดูเด็กปฐมวัย 0-5 ปี

	Obs.	Mean	SD	95% CI	p-value
กลุ่มพัฒนาการสมวัย	202	3.6	0.3	3.51-3.58	< 0.001
กลุ่มพัฒนาการสงสัยล่าช้า	203	3.3	0.3	3.26-3.34	

การทดสอบหาความแตกต่างของพฤติกรรมทั้ง 4 ด้านของผู้เลี้ยงดูเด็กปฐมวัย 0-5 ปี โดยใช้ Independent sample t-test ผลการทดสอบพบว่าพฤติกรรมทั้ง 4 ด้านของผู้เลี้ยงดูเด็กปฐมวัย 0-5 ปี ระหว่างกลุ่มเด็กที่มี

พัฒนาการสมวัยและกลุ่มเด็กที่มีพัฒนาการสงสัยล่าช้า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$) ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมทั้ง 4 ด้านของผู้เลี้ยงดูเด็กปฐมวัย 0-5 ปี

	Obs.	Mean	SD	95% CI	p-value
กลุ่มพัฒนาการสมวัย	202	3.4	0.1	3.42-3.46	< 0.001
กลุ่มพัฒนาการสงสัยล่าช้า	203	3.3	0.1	3.28-3.31	

การศึกษาเปรียบเทียบหาความแตกต่างในแต่ละด้านของพฤติกรรมเลี้ยงดูของผู้เลี้ยงดูเด็กระหว่างกลุ่มพัฒนาการสมวัยและกลุ่มพัฒนาการสงสัยล่าช้าทั้ง 4 ด้านโดยใช้ Independent sample t-test พบว่ามีจำนวน 3 ด้านที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ด้านส่งเสริมพัฒนาการ ด้านอารมณ์และจิตใจ ($p < 0.001$) และด้านอาหารและโภชนาการ ($p = 0.02$) แต่ในด้านการจัดสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ระหว่างกลุ่มเด็กที่มีพัฒนาการสมวัยและกลุ่มเด็กที่มีพัฒนาการสงสัยล่าช้า

ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.44$)

การศึกษาพฤติกรรมทั้ง 4 ด้าน ของกลุ่มผู้เลี้ยงดูเด็กปฐมวัย 0-5 ปี ทั้ง 2 กลุ่ม โดยทำการทดสอบหาความแตกต่าง โดยใช้ Independent sample t-test ผลการทดสอบพบว่าพฤติกรรมทั้ง 4 ด้านของผู้เลี้ยงดูเด็กปฐมวัย 0-5 ปี ระหว่างกลุ่มเด็กที่มีพัฒนาการสมวัยและกลุ่มเด็กที่มีพัฒนาการสงสัยล่าช้า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$)

อภิปรายผล

จากการศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมของผู้เลี้ยงดูเด็กปฐมวัย 0-5 ปี 4 ช่วงวัย ในครั้งนี้ เป็นการศึกษาเฉพาะในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น ศึกษาในกลุ่มเด็กที่ศูนย์เด็กเล็กหรือโรงเรียนอนุบาลสามารถรับเข้าเรียนได้ สามารถสื่อสาร ช่วยเหลือตัวเองได้พอสมควร และสามารถประเมินพัฒนาการของเด็กตามกลุ่มวัยได้โดย การศึกษานี้เน้น 4 ช่วงวัย ได้แก่ 18, 30, 42 และ 60 เดือน ซึ่งไม่ครอบคลุมในกลุ่มวัย 9 เดือน

พฤติกรรมในด้านการส่งเสริมพัฒนาการ พฤติกรรมในด้านอาหารและโภชนาการ และพฤติกรรม ในด้านอารมณ์-จิตใจ ของผู้เลี้ยงดูเด็ก ส่งผลต่อพัฒนาการ ของเด็กปฐมวัย จึงควรมีการอบรมให้ความรู้ แก่กลุ่มผู้ที่ เลี้ยงดูเด็กอย่างจริงจัง ควรมีการจัดหลักสูตรหรือมีการ จัดกิจกรรมเพื่อให้เกิดเวทีการเรียนรู้ หรือได้มาพบปะ แลกเปลี่ยนระหว่างกลุ่มผู้เลี้ยงดู เพื่อให้เกิดกระบวนการ ถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ การแก้ปัญหาต่างๆแบบ ตัวต่อตัว แบบกลุ่ม ตามลักษณะของแต่ละกลุ่มผู้เลี้ยงดู ตามแต่ละประเพณี แต่ละวัฒนธรรม สอดคล้องกับการ ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านครอบครัวกับ พัฒนาการเด็กก่อนวัยเรียนศูนย์พัฒนาการเด็กเล็ก เทศบาลตำบลมกอย จังหวัดเชียงใหม่²

นอกจากนี้ ควรมีการส่งเสริมให้มีการจัดหลักสูตร อบรมผู้เลี้ยงดูเด็ก ในด้านการจัดสภาพแวดล้อมและความ ปลอดภัยในบ้านเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และส่งเสริม พัฒนาการของเด็กปฐมวัย เพื่อกระตุ้นการเรียนรู้และ พัฒนาการ และมีข้อเสนอแนะในการวิจัยในการศึกษาวิจัย ครั้งนี้พบว่า มีประเด็นที่ควรดำเนินการศึกษาต่อยอด เพื่อโอกาสในการพัฒนาต่อไปและทำให้งานวิจัยนี้ สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ดังนี้

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบกิจกรรม การเลี้ยงดูในแต่ละประเพณีวัฒนธรรมที่มีผลต่อ พัฒนาการเด็ก

2. ควรมีการศึกษาเชิงวิเคราะห์และหาความสัมพันธ์นับตั้งแต่วัยหญิงวัยเจริญพันธุ์ที่มีความพร้อมใน การตั้งครรภ์ หญิงตั้งครรภ์จนกระทั่งคลอดว่ามีผลต่อ พัฒนาการของเด็กหรือไม่

3. การศึกษารูปแบบการเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและโรงเรียนอนุบาลเอกชนที่มีผลต่อ พัฒนาการของเด็กปฐมวัย

4. ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่นๆ ในตัวเด็กที่มีผล ต่อพัฒนาการอย่างมาก เช่น โรคประจำตัว โรคทาง พันธุกรรม ความพิการ ภาวะขาดไอโอดีนในเด็กปฐมวัย เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

1. Ministry of Public Health. Developmental surveillance and promotion manual: DSPM. Nonthaburi: Ministry of Public Health; 2017.
2. Wattanadeachasakul K, Anusaksathienb K. Family factors relating to child development: a case study of preschool children at Omkoi District, Chiang Mai. Paper presented at: Naresuan Research Conference 13;2017 July 20; Phisanulok: Naresuan University; 2017. P.1135-42.
3. Siriratrakha T, Screening assessment of children with special needs unit 3. Nonthaburi: Sukhothai Thammathirat University; 2006.
4. Ritplak S, The development on model for the promotion of 1 – 3 year old child development through the participation of family and community : A case study of Tambon Banyang, Amphoe Meuang, Changwat Buriram. Research and Development Journal, Loei Rajabhat University 2016; 11(Special Issue):99-109.
5. Krejcie RV, Morgan DW. Determining sample size for research activities. Educ Psychol Meas 1970; 30: 607-10.
6. Kradsing W. Average and Interpretation. Educational Research News, 1995;18(3) 8-11.